

Φρανκ Σινάτρα, ο μάγκας με τη βελούδινη φωνή

Ο **Φράνσις Άλμπερτ Σινάτρα** (Francis Albert Sinatra, Χομπόκεν, 12 Δεκεμβρίου 1915 — Λος Άντζελες, 14 Μαΐου 1998), γνωστός ως **Φρανκ Σινάτρα**, ήταν δημοφιλής Αμερικανός τραγουδιστής και ηθοποιός.

ΙΣΩΣ το πιο «σημαδιακό» γεγονός στη ζωή του **Φρανκ Σινάτρα** ήταν η ίδια του η γέννηση: καθώς έβγαινε από την κοιλιά της μητέρας του όχι μόνο κόπηκε ο λοβός του αριστερού του αφτιού, αλλά και ο λαιμός του τραυματίστηκε επικίνδυνα από τη λαβίδα του γιατρού. Ολοι νόμιζαν ότι το μωρό γεννήθηκε νεκρό ευτυχώς επενέβη έγκαιρα η γιαγιά του: τον έβαλε κάτω από κρύο νερό και η ζωή επέστρεψε αμέσως.

Ο πατέρας του, ο Μάρτιν, ήταν μποξέρ και πυροσβέστης, ενώ η μητέρα του, η Ντόλι, νοσοκόμα και οι δύο ιταλοί μετανάστες. Ολη η οικογένεια κακομάθαινε τον μικρό Φρανκ με ακριβά δώρα και ρούχα. Εκείνος όμως ήταν «αλητάκι» και μάλιστα για ένα διάστημα έδρασε ως αρχηγός μιας συμμορίας μικροκλεφτών.

Το 1933 άκουσε για πρώτη φορά ζωντανά τον **Μπιγκ Κρόσμπι** και τότε αποφάσισε να γίνει τραγουδιστής. Επεδίωξε και κατάφερε να μη μιμηθεί τον εμπνευστή του: *«Το δικό μου στυλ ανήκε περισσότερο στην ιταλική σχολή του "μπελκάντο"... Ήταν πιο δύσκολο από του Κρόσμπι, πολύ πιο δύσκολο»* δήλωσε ο ίδιος σε μια συνέντευξή του το 1965.

Καθώς πειραματιζόταν με τις δυνατότητες της φωνής του επηρεάστηκε ιδιαίτερα από την τεχνική του τρομπονίστα **Τόμι Ντόρσεϊ**, στο συγκρότημα του οποίου ανήκε στις αρχές της δεκαετίας του '40: *«Έπαιρνε μια μουσική φράση και την έπαιζε ασταμάτητα, δίνοντας την εντύπωση ότι δεν παίρνει ανάσα για πολλή ώρα»*. Ο Σινάτρα τελικά ανακάλυψε ότι ο Ντόρσεϊ έπαιρνε στα κλεφτά μικρές αναπνοές από την άκρη του στόματός του ο φιλόδοξος Φρανκ ορκίστηκε να μάθει να χρησιμοποιεί τη φωνή του όπως ένα μουσικό όργανο.

Κολυπούσε και έτρεχε συστηματικά για να βελτιώσει τα πνευμόνια του και έμαθε να αναπνέει στη μέση μιας νότας χωρίς να τη «σπάει». Ήταν ο πρώτος δημοφιλής τραγουδιστής που χρησιμοποίησε την αναπνοή του για να χαρίσει δραματικότητα στην ερμηνεία του. Θεωρούσε επίσης ότι ένας τραγουδιστής διηγείται μια ιστορία, και άρα πρέπει να τοποθετεί τις παύσεις του ανάλογα. Όπως ο Κρόσμπι, ο Σινάτρα επηρεάστηκε πολύ από την τζαζ: η άρθρωσή του ο τονισμός δηλαδή ορισμένων επιλεγμένων λέξεων για την ανάδειξη του νοήματός τους θύμιζε πολύ τον στακάτο ρυθμό της τζαζ και είχε ιδιαίτερη απήχηση στους νέους ανθρώπους.

Αφού εγκατέλειψε την μπάντα του Ντόρσεϊ το 1942, ο Σινάτρα έδωσε μια σειρά συναυλίες στο Paramount Theater της Νέας Υόρκης και έτσι ξαφνικά άρχισε να δημιουργείται μια υστερία γύρω από το πρόσωπό του μια υστερία που παρόμοια της δεν είχε γνωρίσει ως τότε ο κόσμος και που μπορεί να συγκριθεί μόνο με τα

μετέπειτα φαινόμενα του Πρίσλεϊ και των Μπιτλς. Οι εμφανίσεις του προκαλούσαν ομαδικές λιποθυμίες, σε τέτοιο βαθμό που οι εφημερίδες στράφηκαν στους ψυχαναλυτές για εξηγήσεις.

Εξησε έντονη ζωή, παντρεύτηκε τέσσερις φορές (τη **Νάνσι Μπαρμπάτο**, την **Αβα Γκάρντνερ**, τη **Μία Φόρου** και την **Μπάρμπαρα Μαρξ**, πρώην σύζυγο του Ζέπο Μαρξ) και γενικά ό,τι και αν έκανε είχε τα φώτα της δημοσιότητας στραμμένα επάνω του. Πολλοί τον κατηγόρησαν ότι είχε διασυνδέσεις με την ιταλική Μαφία και αρκετά από τα ονόματα των συνεργατών του περιέχονταν σε «ύποπτους» φακέλους του FBI. Για κάθε κακή φήμη όμως που κυκλοφορούσε εναντίον του υπήρχε μία άλλη αντισταθμιστική, που μαρτυρούσε την αφοσίωση και τη γενναιοδωρία του προς γνωστούς και αγνώστους. Και πάντα ευχαριστούσε το κοινό του για την προσοχή του.

Το 1953, όταν η καριέρα του περνούσε μια σοβαρή κρίση, κέρδισε Οσκαρ β' ανδρικού ρόλου για την ερμηνεία του στην ταινία «Όσο υπάρχουν άνθρωποι». Το 1971 δήλωσε ότι αποσύρεται, δεν κατάφερε όμως να κρατηθεί μακριά από το μικρόφωνο περισσότερο από δύο χρόνια. Το 1985 του απονεμήθηκε το Μετάλλιο της Ελευθερίας από τον τότε πρόεδρο και φίλο του **Ρόναλντ Ρίγκαν**.

Καθώς τα εκατομμύρια των θαυμαστών του σε όλο τον κόσμο πενθούν για τον θάνατο του μεγάλου τραγουδιστή, ο Θεόδωρος Κρίτας θυμάται χαρακτηριστικές στιγμές από τη γνωριμία του με τον Φράνκ

Τον Φρανκ Σινάτρα τον γνώρισα το 1960 στο Λος Αντζελες. Ήταν η χρονιά που έψαχνα να βρω αμερικανό οργανωτή (μπρεσάριο) που να τον ενδιέφερε να παρουσιάσει στο αμερικανικό κοινό το «Πειραϊκό Θέατρο» του Δημήτρη Ροντήρη. Ανάμεσα σε άλλους πλησίασα και τον Τζίμυ Ντουλίτλ, ο οποίος εκείνη την εποχή εθεωρείτο ο μεγαλύτερος μπρεσάριος της Δυτικής Ακτής. Το θέατρό του ήταν κτισμένο αμφιθεατρικά σε μια κατάφυτη πλαγιά ενός λόφου του Λος Αντζελες. Το έλεγαν «*Γκρηκ Θήατερ*», προφανώς γιατί ήταν αμφιθεατρικό αλλά και γιατί η είσοδός του είχε κίονες που θύμιζαν προπύλαια αρχαίου ελληνικού ναού. Του έκανα την πρόταση λέγοντάς του τι νόημα είχε να λέγεται το θέατρό του «*Γκρηκ Θήατερ*» χωρίς να έχει παρουσιάσει ακόμα σ' αυτό έναν ελληνικό θίασο. Καλοδέχτηκε την ιδέα μου. Του έδειξα τις γαλλικές κριτικές από την παράσταση της «*Ηλέκτρας*» που είχαμε δώσει στο Θέατρο των Εθνών όπου η πρωταγωνίστρια του θιάσου, Ασπασία Παπαθανασίου, κέρδισε το βραβείο της καλύτερης γυναίκας ηθοποιού εκείνης της χρονιάς. Ο δικηγόρος που μας έκανε τα συμβόλαια έτυχε να είναι και δικηγόρος του Φρανκ Σινάτρα. Μέσω αυτού γνώρισα τον περίφημο Φράνκ.

Όταν τον επόμενο χρόνο παίζαμε την «*Ηλέκτρα*» στο Λος Αντζελες, ο Σινάτρα ήρθε και είδε την παράσταση, και το ίδιο βράδυ, μαζί και ο Τζίμυ Ντουλίτλ, και με άλλους αμερικανούς φίλους, φάγαμε σ' ένα από τα φημισμένα εστιατόρια του Χόλλυγουντ. Έτσι, δεν ξαφνιάστηκα όταν το 1962 με πήρε ο Σινάτρα στο τηλέφωνο για να μου προτείνει να του διοργανώσω δύο συναυλίες στο Ηρώδειο. Μου είπε ότι είχε ακούσει

ότι το ρωμαϊκό ωδείο έχει θαυμάσια ακουστική και πως το γεγονός ότι ήταν κάτω από την Ακρόπολη ήταν κάτι που τον συγκινούσε ιδιαίτερα. Του είπα ότι το Ηρώδειο δεν παραχωρείται για συναυλίες σύγχρονου τραγουδιού παρά μόνον για κλασικού χαρακτήρα θιάσους, μπαλλέτα και συμφωνικές ορχήστρες.

Μου απάντησε ότι το ήθελε τόσο πολύ ώστε, αν του εξασφάλιζα την άδεια, ήταν πρόθυμος να διαθέσει όλες τις εισπράξεις και από τις δύο συναυλίες για φιλανθρωπικούς σκοπούς. Και ακόμη ότι ανελάμβανε να καλύψει όλες τις δαπάνες, όχι μόνο τις δικές του και του συγκροτήματός του, αλλά και όλα τα έξοδα για την τεχνική υποστήριξη των συναυλιών που θα έδινε.

Μετάφερα την πρόταση του Σινάτρα στον δήμαρχο της Αθήνας Αγγελο Τσουκαλά και στον πρόεδρο του Νοσοκομείου Παιδών «Αγία Σοφία» Σπύρο Δοξιάδη. Τους πρότεινα να ανελάμβαναν να εξασφαλίσουν το Ηρώδειο για τις συναυλίες του Σινάτρα και σε αντιπαροχή θα έπαιρναν τις εισπράξεις. Έτσι κι έγινε. Εξασφάλισαν την άδεια για την παραχώρηση του Ηρώδειου, τις δε μισές εισπράξεις ο δήμαρχος τις διέθεσε για να κτισθεί ένας παιδικός σταθμός, τις άλλες δε μισές ο Δοξιάδης για μια καινούργια πτέρυγα στο νοσοκομείο «Αγία Σοφία».

Ο Σινάτρα έφτασε με το ιδιωτικό του αεροπλάνο. Μαζί του οι μουσικοί της ορχήστρας του, οι τεχνικοί για τα ηχητικά μηχανήματα και η ομάδα των οπερατέρ της τηλεόρασης που θα κάλυπτε με ένα ντοκυμαντέρ την περιοδεία για λογαριασμό του μεγάλου τηλεοπτικού καναλιού της Αμερικής ABC.

Ένα ξενοδοχείο όλο δικό του

Προτού φθάσει στην Αθήνα μού είχε τηλεφωνήσει από το Τόκυο ότι ήθελε να του εξασφαλίσω ένα ξενοδοχείο ήσυχο έξω από την Αθήνα, στο οποίο να μην υπάρχει άλλος ένοικος. Του νοίκιασα το ξενοδοχείο «Ομπέρζ» της Βαρυμπόμπης με τη συμφωνία ότι ολόκληρο το συγκρότημα του ξενοδοχείου, η κουζίνα, τα εστιατόρια, το μπαρ και όποια άλλη αίθουσα διέθετε το «Ομπέρζ» θα ήταν στην αποκλειστική χρήση του συγκροτήματος του Σινάτρα και κανενός άλλου.

Το πρωί της ημέρας που επρόκειτο να φτάσει ο Σινάτρα μού τηλεφωνούν από το «Ομπέρζ» ότι είχαν να αντιμετωπίσουν ένα πρόβλημα. Τους είχαν ειδοποιήσει από το παλάτι του Τατοΐου ότι ο Παύλος και η Φρειδερίκη θα έκαναν τραπέζι εκείνο το βράδυ στον μνηστήρα της πριγκίπισσας Σοφίας, τον Χουάν Κάρλος, και τους γονείς του που είχαν έλθει στην Αθήνα ειδικά για τους αρραβώνες. Και ότι θα με έπαιρνε σε λίγο στο τηλέφωνο ο αυλάρχης της βασίλισσας για να μου το πει. Όταν μου τηλεφώνησε ο Λελούδας, μου διευκρίνισε ότι οι βασιλείς δίνουν συνήθως τα γεύματά τους στο δώμα του «Ομπέρζ» και κατά συνέπεια δεν θα ενοχλούσαν με την παρουσία τους τον Σινάτρα και τη συντροφιά του. Βρήκα πολύ λογική τη διευκρίνιση και έδωσα την έγκριση χωρίς να περιμένω να φτάσει ο Σινάτρα για να του το πω. Το ίδιο βράδυ ο ιδιόμορφος Σινάτρα έδωσε παραγγελία στον προσωπικό του «σεφ» να

ετοιμάσει τραπέζι για τους 22 δικούς του, συν δύο, εγώ με τη γυναίκα μου, στο σαλόνι με το τζάκι, από όπου όμως θα έπρεπε να περάσουν οι βασιλείς και οι καλεσμένοι τους για να ανεβούν τη σκάλα για το δώμα.

Ημασταν ακόμα όρθιοι στα απεριτίφ όταν έφτασε η βασιλική συντροφιά. Εγιναν οι συστάσεις. Ο Σινάτρα είχε την άνεση του «μεγάλου αφεντικού». Αλλωστε ήταν γνωστή η στενή σχέση του με τους Κένεντι και το «τζετ σετ» της αμερικανικής αριστοκρατίας. Δεν έπαιζε τον ρόλο αυτόν. Τον ζούσε. Ακολούθησε μια ζεστή συνομιλία που την ζέστανε ακόμα πιο πολύ η Σοφία όταν ζήτησε από τον Σινάτρα να της δώσει ένα αυτόγραφο του. Η βασιλική συντροφιά ανέβηκε στο δώμα, ενώ εμείς κάτω έπρεπε να περιμένουμε έως ότου ο μαύρος μπάτλερ τού Σινάτρα δώσει τις τελευταίες οδηγίες στην κουζίνα και έλθει να καθήσει μαζί μας. Γιατί χωρίς την παρέα του μπάτλερ του δεν έτρωγε ποτέ, όπως μας είπε.

Στο τραπέζι ο Σινάτρα δεν έπαυε να επαινεί τη μαγειρική του ανθρώπου του, παρ' ότι εμένα τουλάχιστον δεν μου φάνηκε τόσο σπουδαία. Του Σινάτρα όμως άρεσε καθώς και στον Ρομανόφ. Ο Ρομανόφ ήταν ένας άλλος γραφικός τύπος. Ένας ρώσος εμιγκρέ, ιδιοκτήτης του περίφημου εστιατορίου του Λος Αντζελες που είχε το όνομά του και που είχε γίνει διάσημη η σπεσιαλιτέ του, το «φιλέτο αλά Ρομανόφ».

Φίλος αχώριστος του Σινάτρα που τον συνόδευε εκείνη την εποχή παντού. Ο Σινάτρα είχε πιστέψει ή του άρεσε να πιστεύει, όπως και πολλοί άλλοι εύπιστοι Αμερικανοί, ότι ο Ρομανόφ ήταν κατευθείαν απόγονος της τσαρικής οικογένειας. Έτσι τουλάχιστον υποστήριζε ο επιβλητικός τύπος με τα υπερμεγέθη μουστάκια που καθόταν απέναντί μου στο τραπέζι. Ο Ρομανόφ εκτός από τη σπεσιαλιτέ του φιλέτου του είχε και μιαν άλλη: της συναρπαστικής κουβέντας.

Ήταν ανεκδοτολόγος και... μαρουλοφιλόσοφος, πράγμα που γοήτευε τον Σινάτρα. Οι συζητήσεις τους και οι διαφωνίες τους ιδιαίτερα πάνω σε σοβαρά... επιστημονικά θέματα ήταν τόσο ζωηρές που νόμιζες ότι τσακώνονταν. Στην ουσία όμως το διασκεδάζαν.

Σε κάποια στιγμή ο Σινάτρα έπιασε το κεφάλι του λέγοντας πως είχε έναν δυνατό πονοκέφαλο. Τον ρώτησα αν του είχε παρουσιαστεί και άλλοτε και μου είπε ότι το είχε ξαναπάθει στο Τόκιο, όταν άρχισε την περιοδεία του. «*Θέλω να μου βρεις και να μου φέρεις εδώ και τώρα τον καλύτερο γιατρό της Αθήνας*» μου είπε. Αναζήτησα στο τηλέφωνο τον διευθυντή του «*Ευαγγελισμού*» Θωμά Δοξιάδη, που ήμασταν συγγενείς, και τον έβαλα να μιλήσει με τον Σινάτρα. Του είπε ότι τέτοιες διαγνώσεις δεν γίνονται χωρίς ειδικά όργανα και ότι το άλλο πρωί θα έπρεπε να περάσει από τον «*Ευαγγελισμό*» να εξεταστεί. Ο Σινάτρα πείστηκε ότι δεν μπορούσε να γίνει αλλιώς. Μου ζήτησε όμως να τον μεταφέρω στον «*Ευαγγελισμό*» με... ελικόπτερο γιατί δεν τις άντεχε τις στροφές του δρόμου της Βαρυμπόμπης. Παρ' ότι ήμουν βέβαιος ότι αυτό δεν μπορούσε να γίνει, για να τον ηρεμήσω του είπα εντάξει, «*νο πρόμπλεμ*», όπως συνηθίζουν να λένε οι Αμερικανοί και ας ξέρουν ότι δεν είναι αλήθεια.

Το άλλο πρωί πήγα να τον πάρω χωρίς ελικόπτερο φυσικά, εξηγώντας του ότι κάτι τέτοιο το απαγορεύει ο ελληνικός νόμος. Ήταν άλλωστε η εποχή που μόνον ο στρατός διέθετε ελικόπτερα. Η εξήγηση τον έπεισε. «Με λένε τρελό και ότι ζητώ υπερβολικά πράγματα» μου είπε. «Να, όμως, που δεν είμαι, αφού πείθομαι όταν μου δίνουν μια λογική εξήγηση».

Στην είσοδο του «Ευαγγελισμού» τον περίμενε ο Θωμάς Δοξιάδης με ολόκληρο το επιτελείο του. Και φυσικά οι νοσοκόμες, που τον πολιόρκησαν αμέσως για αυτόγραφο. Στον προθάλαμο του τμήματος των ακτινογραφιών συναντήσαμε και πάλι την πριγκίπισσα Σοφία. Είχε συνοδεύσει τον Χουάν Κάρλος στον «Ευαγγελισμό» για να του κάνουν πλάκες στο αριστερό του χέρι που είχε τραυματιστεί από πτώση του από το άλογο και το είχε σε γύψο.

Το πρόσωπο της ημέρας

Ο Σινάτρα ήταν βιαστικός γιατί από τον «Ευαγγελισμό» θα πήγαινε κατευθείαν στο αεροδρόμιο για να πάρει το αεροπλάνο για το Ισραήλ. Τις συναυλίες της Αθήνας θα τις έδινε μετά το Ισραήλ. Όταν το άκουσε η Σοφία έσπευσε να βγάλει τον Χουάν Κάρλος από τον ακτινογραφικό θάλαμο για να δώσει τη θέση του στον βιαστικό Σινάτρα. Είχαν τσακιστεί στις ευγένειες, βασιλιάδες, πριγκίπισσες, καθηγητές, γιατροί, νοσοκόμες. Ήταν ο Σινάτρα το πρόσωπο της ημέρας!

Προτού φύγει για το Ισραήλ, μου είχε ανοίξει έναν απεριορίστου ποσού λογαριασμό στην τράπεζα «νον λίμιτεντ ακάουντ» στο όνομά μου με την εντολή να πληρώνω όλα τα έξοδα. Θυμάμαι πως όταν μου έφερε τον λογαριασμό ο σοφέρ, ο Φώντας, που είχε αναλάβει τη μίσθωση και διακίνηση των μαύρων λιμουζινών που είχα κλείσει για τις μετακινήσεις του συγκροτήματος Σινάτρα, μου φάνηκε υπερβολικός και του συνέστησα να μου εξασφαλίσει το καλώς έχειν από τον Σινάτρα. Όταν ξαναγύρισε ο Φώντας με το τιμολόγιό του, το ποσό είχε διπλασιαστεί. Αυτός ήταν ο Φρανκ Σινάτρα. Οσοι έλληνες τεχνικοί δούλεψαν για τις συναυλίες και για τα συνεργεία της τηλεόρασης πληρώθηκαν πλουσιοπάροχα. Βέβαια, είχε και ξόδευε. Άλλοι όμως έχουν και θέλουν να κερδίσουν κι ακόμα πιο πολλά.

Τον συνόδευσα στο αεροδρόμιο όπου ήταν «υπ' ατμόν» το προσωπικό του αεροπλάνο, που τον περίμενε για να τον πάει στο Τελ Αβίβ. Μου πρότεινε να μπω και εγώ μέσα στο αεροπλάνο για να μας σερβίρει ο «σεφ» του το γεύμα. Προτού τελειώσει καλά καλά το φαγητό, ένιωσα ότι το αεροπλάνο άρχισε να τροχοδρομεί! Επρόκειτο για ένα «καψόνι» του Σινάτρα που μου έκανε για να με κοψοχωλιάσει! Του είπα: «Πού με πας; Αφού δεν έχω ούτε το διαβατήριό μαζί μου». Γέλασε με την καρδιά του, ενώ έδινε εντολή στον πιλότο να ξαναγυρίσει πίσω.

Στο αεροδρόμιο του Τελ Αβίβ, όπως πληροφορήθηκα από τα τηλεγραφήματα των διεθνών δημοσιογραφικών πρακτορείων, τον περίμεναν 10.000 θαυμαστές του, που του επεφύλαξαν αποθεωτική υποδοχή!

Στο τέλος της εβδομάδας ξαναήρθε στην Αθήνα για να δώσει τις συναυλίες στο Ηρώδειο. Το ρωμαϊκό ωδείο ήταν κυριολεκτικά κατάμεστο και τις δύο βραδιές. Στην πρώτη συναυλία ήρθε να τον χειροκροτήσει ολόκληρο το υπουργικό συμβούλιο με τον βασιλέα και τη βασίλισσα στην πρώτη σειρά.

Στο μέσον της συναυλίας ξαφνικά σταματάει να τραγουδάει, προφανώς προσχεδιασμένα, ζητάει συγγνώμη από το κοινό και απευθυνόμενος προς την «κουίντα» παρακαλεί να του φέρουν ένα φλιτζάνι τσάι. Παίρνει ο Σινάτρα το φλιτζάνι και με τη μεγαλύτερη... αναίδεια γυρίζει το κουτάλι για να διαλύσει τάχατες τη ζάχαρη, ενώ επιθεωρεί με το βλέμμα του τις καμάρες του Ηρώδειου. Και εκείνη τη στιγμή, ατάκα, το αστείο του: *«Τόσα χρήματα πήρατε από το Σχέδιο Μάρσαλ και αφήσατε το θέατρο σ' αυτά τα χάλια!»*. Το κοινό φυσικά τον καταχειροκρότησε!

Εδώ τελειώνω το ιστορήμα της παραχώρησης του Ηρώδειου στον Φρανκ Σινάτρα. Εγώ θα έλεγα, ένας τέτοιος Αϊ-Βασίλης ας ξανάρθει, και ας του παραχωρήσουμε και πάλι το Ηρώδειο. Αλλωστε, τόσες ιεροσυλίες γίνονται κάθε καλοκαίρι στο όνομα της Τέχνης στο Ηρώδειο, που η συναυλία του Σινάτρα είναι απλό πταίσμα σε σύγκριση με τα «εγκλήματα» που συντελούνται στο αρχαίο ωδείο και με κρατική μάλιστα επιχορήγηση.

Πηγή: tovima.gr